

Per al català, el futur és a “L'Avantguarda”

Diu en que la Generalitat de dalt prepara una nova Llei de Normalització que superi “L'asèptica ideologia lingüística heretada de la transició (EL TEMPS, 458) i posi fi a la política del “depèn de tu”... Res de revolucionari, ben mirat: això voldria dir, simplement, que la Generalitat ha decidit d'activar el que bona part de ciutadans, de fet, ja posen en pràctica: la promoció del català del rang de símbol al d'instrument efectiu de comunicació i, doncs, de cohesió socials. Tanmateix, un entrebanc decisiu podria comprometre tot el procés: la gran premsa de Barcelona.

En efecte, en la història lingüística de la transició ençà hi ha un fet tan remarkable com, posem per cas, la introducció del català a l'escola: cap dels grans diaris barcelonins no s'ha plantejat de catalanitzar-se. Això els converteix en bastió de l'immobilisme enmig d'una societat que, malgrat tot, dona prou mostres de voler construir el futur en la llengua que la singularitza. Tots aquests anys, el català, per a moltíssima gent –des dels ciutadans anònims que van aprenent-lo fins als impulsors de la premsa comarcal, des del mestre que dia a dia en fa llengua de l'ensenyament a l'empresari que va adoptant-lo com a eina de treball–, ha estat origen d'il·lusions, objecte d'esforços, element forjador de civisme. Per a molta gent, però no pas per a la gran premsa, que contempla tots aquests esforços, totes aquestes il·lusions, des del còmode balcó de la inèrcia, repapada en el sofà de la mandra mental i dels interessos més immediats... o ocupada a produir discretament milers de pàgines en espanyol. No és, precisament, una actitud neutra: és un boicot diari, contundent, a la normalització lingüística, un cop baix a les il·lusions de milers de ciutadans, un bastó a les rodes d'un futur que superi el perill de divisió civil entre els catalans...

Perquè la societat, ella sola, va arribant

tan lluny com es podia esperar, tenint en compte el tímid suport institucional i l'escandalosa dimissió de la premsa barcelonina: no es pot, senzillament, anar gaire més lluny sense la contribució decidida de l'un i de l'altra. ¿La nova Llei de Normalització pot significar una girada del govern en aquesta qüestió; però, ¿i la premsa? ¿No abandonarà per res el seu sofà? ¿Continuaran disposats, propietaris i periodistes dels dos gran rotatius, a no fer l'esforç que ja han fet tants mestres, tants funcionaris, tants botiguers, tants senzills ciutadans? ¿Continuaran decidits a no assumir aquesta responsabilitat social? Perquè la responsabilitat de la inexistència d'una gran premsa en català és, abans que res, seva. No pas dels lectors, que no poden llegir el que no hi ha (i que allí on poden trobar una oferta digna en català l'accepten massivament), ni de la manca de projectes sòlids de creació de nous diaris, manca lògica si tenim en compte que el mercat està saturat fins i tot per a la premsa en espanyol (vegeu el naufragi d'*El Observador*). No, la responsabilitat no és d'uns lectors tossuts ni d'uns hipotètics empresaris de vetes-i-fils que es refusen perversament a invertir en premsa, sinó d'aquells qui, dia a dia, fan realment la premsa, la de debò, la que podem comprar al quiosc. De fet, enlloc on la normalització hagi més o menys reeixit, aquesta no ha consistit en la creació d'estructures catalanitzades al costat de les existents: ni s'han construït nous ajuntaments a l'altra banda de la plaça de la vila, ni s'ha fundat un nou *Ateneu* o un nou *Centre* dos carrers més enllà de l'*Ateneu* i del *Centre*, ni l'Escola Pública Sant Jordi comparteix actualment el pati amb el Colegio Nacional Isabel la Católica... No s'ha creat pas una nova “societat normalitzada” –una reserva per a uns barretinaires– al costat de la que ja existia. Simplement, aquesta ha canviat, ha assu-

mit noves responsabilitats i ha cregut que, malgrat les dificultats del canvi, utilitzar normalment la seva llengua valia la pena.

Però la gran premsa barcelonina sembla creure que això són collonades. Amb dos arguments de pinyó fix –la projecció exterior que Catalunya assoleix en espanyol i la pretensió que en català no es llegeix– defuig el debat abans d'entrar-hi. Però, seriosament, en el cas de *La Vanguardia*, per exemple, ¿es pot pretendre sense vergonya que el fet de vendre uns quants exemplars fora dels Països Catalans compensa, a dins, la pèrdua de milers d'ocasions diàries de lectura en català? ¿De milers de lectors en català al cap i a la fi...? Lectors que –insisteixo– existeixen quan disposen d'una oferta digna. Imaginem-nos que un dia *La Vanguardia* decideix de sortir en català: durant unes setmanes arribarien al carrer de Pelai felicitacions entusiastes i protestes irades, noves subscripcions i baixes fulminants; però, la majoria de lectors, després de la primera sorpresa, s'habituarrien a la nova situació i el diari continuaria, al cap i a la fi, venent tants exemplars com abans, amb tants subscriptors com abans, acompanyant, amb la mateixa eficàcia que abans, el cafetó de les onze o el vermut del diumenge. De passada, com qui no vol la cosa, hauria fet al país un servei impagable: hauria canviat, d'un cop, el color del futur.

A deu anys de la primera Llei de Normalització, és hora de fer balanç i de plantejar-nos sense subterfugis com el volem, aquest futur. Si el volem en català, no podem prescindir de la presència massiva i quotidiana de la nostra llengua als quioscos. Els qui fan els diaris en espanyol, en el fons, ho saben; la Generalitat, també. És hora, doncs, de parlar-ne; és hora que govern i responsables de la premsa trobin solucions a aquesta greu mancança. És hora que, per a poder trobar aquestes solucions, el govern es doti –la redacció de la nova Llei de Normalització li n'ofereix la gran oportunitat– d'instruments que li donin una força real de persuasió i d'actuació: la possibilitat, per a entendre'ns, de donar la mà al resagat, de fer que *La Vanguardia* se situï, per fi, més aviat cap endavant, és a dir, si fa no fa, a ... "L'Avantguarda".

Francesc Llopart
Professor del
Centre d'Estudis Catalans
de París

Preguntes i respostes sobre la mort de Guillem Agulló

La dimensió de la tragèdia no ens ha de neutralitzar, ans al contrari, en la nostra indignació i en la nostra indagació. Guillem, un jove treballador de conviccions independentistes i antiracistes, que s'estimava la terra i la llibertat, fill d'uns pares que han sabut educar-lo en l'amor a la vida i al país, ha estat assassinat. Ha mort un valencià fidel a la seua llengua i cultura catalanes, un maulet valent i generós, i ho han fet de forma premeditada, organitzadament. Tanmateix, la realitat i la brutalitat d'aquest fet hom intenta d'escamotejar-les davant de l'opinió pública mitjançant diverses mixtificacions i moltes omissions. Per això, s'escau que ens fem les següents preguntes:

¿Per què Guillem, ferit, va restar més d'una hora estès al carrer abans que fos traslladat a l'hospital?

¿Per què si el forense diu que Guillem va rebre una ganivetada feta "per un expert" a l'alçada del cor, alguns mitjans d'informació han parlat de diverses coltellades en altres parts del cos, com si fos el resultat d'una brega?

¿Per què els agressors van dormir tranquil·lament al seu lloc d'acampada sense ésser detinguts per la Guàrdia Civil?

¿Per què la Guàrdia Civil va retenir els amics i amigues de Guillem durant hores, en compte d'encalçar els assassins?

¿Per què la Guàrdia Civil no va deixar telefonar els amics i amigues de Guillem als familiars i, damunt, se'ls reien quan demanaven la presència d'un advocat?

¿Per què durant més de 72 hores després del crim la policia no va detenir cap dels implicats?

¿Com és possible que tots els implicats decidiren, en llocs diferents i simultàniament, lliurar-se a la policia i recitar tots la mateixa cançó pretesament exculpatòria?

¿Qui els assessorà i, fins i tot, qui els va "donar l'ordre" de procedir d'aquesta manera per tal de guanyar atenuants?

¿Qui va dur l'assassí, Pedro Cuevas, a Alacant i qui l'hi va acollir?

¿Per què no han estat detinguts, ni tan sols cridats a declarar, la resta de mem-

bres de la banda de nazis de Marxalenes?

¿Per què no han restat empresonats tots sis autoinculpats que es varen presentar a la policia?

¿Per què es deixa en llibertat, sense càrrecs, qui presumptament es va desplaçar a Montanejos per reconèixer i assenyalar la víctima i tornar-se'n a Burjassot el dia abans de l'assassinat?

¿Per què la policia no va detenir cap dels feixistes que, durant el partit Albacete-València, varen mostrar una pancarta que deia "Guillem, jódete" i que poden ser membres de la mateixa banda d'assassins?

¿Per què no és detingut, ni tan sols cridat a declarar, el directiu del València C. F. que va pagar les entrades dels feixistes de la pancarta?

¿Per què no es procedeix judicialment contra el diari que publica coses com "mentre continue ensenyant-se català a les escoles hi haurà morts"?

¿Per què es vol encobrir el crim com si fóra el dissortat resultat d'una baralla fortuïta?

¿Qui vol continuar mantenint la impunitat de les accions feixistes?

¿Per què certs intel·lectuals, tan predisposats a plorar altres morts de l'àmbit de la cultura, no han dit res, encara, sobre aquest crim?

¿Per què les Generalitats (la de la plaça de Sant Jaume, de Barcelona, i la del carrer dels Cavallers, de València) no actuen decididament contra els feixistes assassins?

¿Potser pensen el senyor Pujol i el senyor Lerma que el mort no els afecta perquè, per al primer, era "valencià" i, per al segon, era de "nació catalana"?

¿Fins a quan aquest poble nostre haurà de continuar suportant al seu si la intolerància i el feixisme?

¿Si les institucions públiques no garanteixen la llibertat i la convivència, qui ho farà?

¿Si no fa justícia qui hauria de fer-la, qui la farà?

Vosaltres mateixos, les respostes.

Josep Guia
Professor universitari